

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni 20 »
 3 luni 10 »
 Străinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI
 Lângă Palatul Justiției
= TELEFON 18/93 =

Curierul Judiciar urează cititorilor săi, de anul nou, sănătate și belșug în toate.

1 IANUARIE 1915**ÎNCHIEEREA ANULUI 1914**

CADOUL cel mai frumos ce se poate face magistraților, avocaților, grefierilor și studenților în drept este:

Comentariile de drept civil ale d-lui profesor *D. Alexandrescu* (13 vol. apărute);

Cursul de drept penal și Procedură penală al d-lui profesor *I. Tanoviceanu* (3 vol.);

Codicele civil adnotat și comentat de d-l avocat *D. Neagu* (2 vol. apărute);

Codul de comerț comentat de d-l profesor *M. A. Dumitrescu* (5 vol. apărute);

Codul de comerț adnotat de d-l consilier de curte *Eft. Antonescu* (3 vol. apărute);

Codul falimentelor adnotat de d-l judecător *G. T. Palade*;

Codul penal adnotat de d-nii *Bădulescu & Ionescu*, Prim-grefier și Grefier la casație;

Codul general al României de d-l consilier de curte *Hamangiu* (7 vol. apărute);

Codurile uzuale, cuprinzând toate codurile și legile în vigoare de d-l *Hamangiu* (1 vol.);

Manual de sedință de d-l *I. N. Fintescu*, cuprinzând toate codurile și legile importante (1 vol. portativ de buzunar);

Codul de Procedură civilă (ed. 2-a), adnotat de d-l *Em. Dan*;

Repereriul general de jurisprudență română, cuprinzând jurisprudența Înaltei Curți de casație pe 42 ani, de d-l avocat *I. Barozzi* (5 vol.);

Colecțiuni ale „Curierului Judiciar” dela 1894—1914.

Toate acestea sunt prevăzute în *Catalogul* de pe coperta ziarului „Curierul Judiciar” și se servesc la cerere, elegant și solid legate, contra valoare sau ramburs, de d-l *Codreanu* la Depozitul cărților de drept al ziarului „Curierul Judiciar”, București, Rahovei 5.

S U M A R

— 1 Ianuarie 1915. Încheierea anului 1914 de d-l *Em. Dan*.

— **Codul comercial** adnotat de d-l *Eftimie Antonescu*, Bibliografie de d-l avocat *Ion Al. Vasilescu*.

JURISPRUDENȚA

— Casație s. III, Curtea de Apel Iași s. II și Trib. Iași s. III: *Arnold Weinrauch cu Leon Juster* (Conform art. 328 cod com. actul de protest trebuie să cuprindă somațiunea adresată persoanei contra căreia se face protestul. Neconstatarea în actul de protest dacă subscriitorul poliței a fost sau nu găsit la locul de plată, constituie un viciu esențial pentru validitatea protestului atrăgând nulitatea lui).

Rezumatul Jurisprudenței Curței noastre de casație

— **Casație s. I:** Daune. — Raporturi intime între un bărbat și o femeie. — Survenire de copii. — Prejudiciu suferit de femeie din culpa bărbatului. — Repararea aceluia prejudiciu.

— **Casație s. II:** Hotărnicie. — Pretențiuni contra unui vecin. — Necesitatea intențării unei acțiuni în revendicare. — Art. 19 Regulamentul hotărnicilor.

— **Casație s. III:** Taxe de înregistrare. — Dare în plată. — Dacă poate fi privită ca o vânzare. — Art. 23 al. 5 și 47 al. 3 l. timbr.

O revistă științifică e fericită când poate înregistra la sfârșitul unui an o contribuțiune cât mai mare a științei de pretutindeni în folosul progresului general.

Rolul științei nu poate fi acela de a observa, a creia și a deslega în chip rece și indiferent complexul uriaș al problemelor și fenomenelor vieții; nu, rolul științei este să facă astfel ca obiectivul final al fiecărei probleme să fie: cât mai multă lumină și cât mai mult bine!

Dacă acesta este adevărul, apoi amară decepție și tristă concluziune au de tras revistele științifice din evenimentele petrecute în anul ce se încheie!

Sunt mai bine de cinci luni de când asistăm la un măcel fără precedent, la un măcel ale cărui grozăvii sunt atât de înfricoșătoare, încât tocmai ferocitatea lor va determina pe oameni să grăbească, dacă nu realizarea visului frumos al dezarmării generale, cel puțin o pace așezată pe astfel de temelii și condițiuni de existență a popoarelor, încât să putem vedea într'ansa un viitor cât mai îndelungat de liniște și poate... o îndrumare spre visul dezarmării.

Este natural deci ca în această sguđuitoare perioadă să nu putem înregistra, cum ziceam la început, o prea mare contribuțiune a științei în folosul progresului oștesc.

Din potrivă, am avut durerea să vedem căzând pe câmpul de luptă oameni cari și închinaseră viața studiului, oameni ale căroră minți strălucite făceau din ei podoaba intelectualității.

În fața mormântului ce acoperă pe acești apostoli și eroi, ne descoperim cu pietate, cu adâncă, cu o imensă părere de rău.

Când vorbesc de contribuțiunea științei pe anul trecut 1914, nu pot încheia acest capitol fără să spun un cuvânt despre faimoasele surprize ce ne-a procurat știința militară germană.

Inspirată probabil de un geniu al distrugerii, Germania a reușit să creeze cea mai diabolică organizație militară, în care nu știi ce să admiri mai mult: mașinele de distrugere, sau sistemele de corupție și de spionaj!

Câtă muncă, câtă cheltuială de energie a trebuit să risipească Germania timp de 40 de ani spre a realiza această operă diabolică într-un singur scop: acela de a distruge tot, fără milă și fără ezitațiune, pentruca deasupra mormanelor de cadavre, de ruine și de lacămi, să poată înfige Stindardul pe care să strălucească falnic curintele: «Deutschland über alles!»

Este adevărat că au conceput și organizat Germanii, cum zic, opera lor de distrugere în mod genial, au întâlnit însă în cale acelaș adversar de care s'au sfărâmat mai totdeauna și în toate timpurile ambițiunile cotropitorilor și înfumurărilor, au întâlnit „îubirea de patrie“.

Noi care suntem un popor mic nu putem simpatiza cu împărățiile mari cari fără nici un motiv legitim atentează la libertatea și la viața popoarelor mici.

Noi credem că e destul de încăpător și de mănos pământul pentru ca să se găsească loc și celor mici și slabi cari nu cer altceva decât să se desvolte în liniște.

Și aversiunea celor mici contra unor asemenea atentate e cu atât mai legitimă cu cât se cunosc astăzi adevăratele motive care au împins imperiul German și Austro-Ungar la comiterea celei mai înfiorătoare crime din câte a cunoscut omenirea.

Când zic imperiul German, nu înțeleg să fie făcut vinovat poporul German, care este un popor muncitor și serios; ci înțeleg pătura conducătoare a Germaniei, pătură care și-a format un ideal din teoriile monstruoase ale d-lui Friedman¹⁾ și în care precumpănesc și hotăresc numai voințele ambițioșilor și înfumurărilor.

Cu privire la această chestiune, am văzut în ziarele Ungurești articole în care se spune că dacă în România opiniunea publică este favorabilă Triplei-înțelegeri, apoi motivul nu trebuie căutat în aversiunea ce poate avea un stat mic ca România contra atentatelor comise de imperiile mari contra Statelor mici, ci în faptul că România are interes ca Austro-Germanii să fie învinși, pentruca după aceea să ocupe Ardealul.

În sprijinul acestei teze ziarele în chestiune aduceau ca exemplu atacul nostru în contra Bulgarilor din anul trecut pe care-l găseau cu totul nejustificat.

Nu este în intențiunea mea să polemizez cu ziarele în chestiune, nu pot lăsa însă fără răspuns

insinuațiuni cari falsifică felul nostru de a gândi și de a simți în împrejurările actuale.

Un stat mic ține mai întâi la existența sa și apoi la realizarea idealurilor. Și această existență a statelor mici este și ar fi pe viitor grav amenințată, dacă în conflictul ce are loc între statele europene ar birui aceia care este dovedit că au căutat pricină Serbiei pentru a o zdrobi, și călcându-și cuvântul și semnătura, au violat neutralitatea Belgiei și au prefăcut-o în ruine pentru că așa cereau interesele strategice!

Așa încât încredințez pe autorii articolelor de mai sus, că țara mea ar fi avut aceiași aversiune pe care o are în momentul de față, contra imperiului, ori care ar fi fost el, care fără niciun motiv legitim ar fi atentat la libertatea și la viața unui Stat mic.

În ceiace privește acțiunea noastră în Bulgaria, nu poate fi cugetător onest și cunoscător al celor petrecute în Balcani dela 1878 încoace care să nu găsească conduita noastră perfect legitimă.

În adevăr, după războiul din 1877—78 prin tratatul dela Berlin ni se lua Basarabia și ni se dădea în schimb Dobrogea.

În contra acestui act nedrept, delegații români prin memoriul lor au protestat invocând:

1) Că între Rusia și România este o convențiune prin care Rusia garantează integritatea teritoriului actual al României, și dacă această garanție fusese cerută și acordată atunci când nu era vorba decât despre trecerea trupelor rusești prin țară, cu atât mai mult se cuveneă să ni se respecte integritatea teritoriului, după ce armatele noastre cooperează cu cele ruse și dobândise victoria.

2) Că este nedrept să ni se răpească o provincie românească și bogată dându-ni-se în schimb un teritoriu aproape pustiu și sălbatec, a căruia punere în valoare va necesita muncă multă și cheltueli enorme (căi de comunicație, colonizări, un port la Constanța, pod peste Dunăre etc., etc.).

3) Că în sfârșit România ar depune această muncă și ar suporta toate sacrificiile, dacă cel puțin i s'ar da garanții serioase că după ce va fi transformat Dobrogea într-o provincie prosperă, nu va fi depozată.

Prin aceste garanții, România înțelegea să i se dea o frontieră care să o asigure în contra vericărei încălcări din partea armatelor bulgare. Și în desbaterile congresului dela Berlin, o parte din puteri, în special Franța și Italia, au fost de părere să se cedeze Silistra României. Rusia însă s'a opus.

De atunci și până la 1913, în toate ocaziunile, România a declarat că nu se simte în siguranță atâta vreme cât Silistra pe care Împăratul Nicolae a numit-o cheia Dobrogei, va fi în mâinile bulgarilor.

¹⁾ Vezi lucrarea sa «Wen ich der Kaiser wäre».

Și cu toate astea niciodată, nici chiar la 1885 când Bulgaria se găsea în război cu Serbia, România n'a făcut vre-un act de agresiune contra vecinilor săi bulgari.

Mai mult încă, la 1912 când statele mici din Balcani au luat armele contra Turciei, România nu numai că n'a făcut cea mai mică împotrivire, dar nici măcar n'a pus Bulgariei vre-o condiție referitoare la rectificarea graniței.

Și cum s'ar fi împotrivit România, când știa că statele mici din Balcani se răsboiesc pentru realizarea idealului lor național, pentru desrobirea fraților lor de sub jugul imperiului Otoman!

Dar după ce războiul s'a sfârșit și după ce Bulgaria devenea un regat mult mai mare și mai puternic, nu era România îndreptățită să ceară o graniță care să-i dea liniște? Și nu era România în drept să ceară acest lucru când cunoștea acțiunea puternică și fățișă ce se făcea în Bulgaria pentru răpirea Dobrogei? Când până și în cărțile de școală și în hărți se arată că Dobrogea face parte din Bulgaria?

Nimeni nu poate tăgădui lucrul. Și cu toate acestea, cu toate că Bulgaria se găsea într-o situațiune grea, totuși România n'a formulat cu privire la rectificarea graniței decât minimul de pretențiuni. A trebuit pe de o parte o nemăsurată rea voință din partea vecinilor noștri Bulgari și de altă parte izbucnirea noului război balcanic provocat tot de Bulgari, pentru ca România să-și piardă răbdarea și să pornească o acțiune care avea la bază o cauză dreaptă și un interes nu se poate mai legitim.

* * *

Ziceam la începutul articolului meu că din această mare nenorocire ce s'a deslănțuit asupra lumii, trebuie să sperăm că va rezulta și un bine: o pace îndelungată, și poate..... o îndrumare spre dezarmarea generală.

Această rază de speranță ne-a venit de la statele Triplei-înțelegeri cari au declarat solemn că luptă pentru distrugerea militarizmului care este o continuă amenințare a liniștei, și pentru principiul naționalităților.

Iată două declarațiuni cari onorează nemărginit de mult și cari pun în cea mai strălucitoare lumină sentimentele de umanitate și înaltă dreptate ale statelor cari l-au formulat.

Ziua în care au fost făcute aceste declarațiuni și ziua în care se vor împlini, vor trebui sărbătorite de-a lungul veacurilor ca cele mai frumoase zile ale civilizațiunii și ale solidarității dintre oameni.

Principiul naționalităților, adică dreptul fie-cărui

neam mare sau mic de a trăi liber și de a se desvolta în liniște, însemnează distrugerea pornirilor sălbatice ale ambițioșilor și nesățioșilor cari ridicând la înălțimea unui principiu de stat ideia formulată în cuvintele: „La raison du plus fort est toujours la meilleure“, au comis nedreptăți și crime monstruoase în potriva mai ales a celor mici și slabi.

Nu-mi propun să intru în examinarea amănunțită a acestei chestiuni, a căreia definițiune desparte pe Francezi de Germani, Francezii susținând că principiul naționalității se fundează pe consimțământul populațiunii și pe plebiscit, iar Germanii susținând că naționalitatea este caracterizată prin rasă și rasa este simbolizată prin limbă. Pangermanștii zic: Germania trebuie să se întindă până acolo până unde răsună limba germană (wobis die deutsche Sprache klingt).

Ori-care din aceste definițiuni le-am admite sau pe amândouă împreună, cert este că principiul naționalităților își va face de aci încolo drum larg și drept, doborând una câte una piedicile ce i s-au pus atât amar de vreme în cale.

Au fost și în trecut încercări de aplicarea acestui principiu: Astfel în Franța sub Directorat când armatele franceze au atins limitele naturale ale Franței, Alpii și Rinul, anexiunea acelor ținuturi s'a făcut cu consimțământul populațiunii care era cu tot sufletul devotată Franței. Când însă aceleași armate au pătruns în Italia și Elveția, ele au întâlnit o populațiune străină și Franța respectând drepturile naționale ale acestei populațiuni nu a anexat-o, ci s'a mărginit a forma dintr'ansa republice aliate (Helvetica în Elveția, Cisalpina în Milan etc.).

Acest început bun a fost însă zădărnicit de Napoleon I care a împus Directoratului să cedeze Veneția Austriei (Tratatul de la Campo-Formio din 1797).

De alt-fel Napoleon a fost unul din suveranii care a ținut cea mai puțină socoteală de naționalități și de drepturile lor. El a distrus și a creat regate nu după drepturile naționalităților ci după bunul său plac.

Mai târziu, în anii 1830 și 1848 sub influența celor două revoluțiuni franceze, au loc în Țările de jos, Italia, Austria și Polonia, cunoscutele mișcări făcute în numele principiului naționalităților cari au fost în bună parte susținute de Franța.

Sub Napoleon III Franța a sprijinit unirea Munteniei cu Moldova iar anexiunea Savoei și Nisei se face prin plebiscit.

Cine nu știe câte frământări și câte jertfe au făcut Germania și Italia pentru realizarea unității lor naționale!

Dar cel mai bun și recent exemplu de aplicațiune a principiului naționalităților îl găsim în războiul Balcanic din anul 1912—1913. În dorința de a împiedica turburări cari puteau duce la consecințe funeste—cum de altfel au și dus,—Europa îndemnă pe statele aliate din Balcani să se liniștească, fiindcă chiar dacă vor declara război Turciei și chiar dacă vor birui, ele nu vor dobândi nimic, și în Balcani se va menține statul quo.

Și cu toate astea, după terminarea războiului, Europa a sacrificat Turcia, respectând și aplicând principiul naționalităților pentru care statele aliate făcuseră atâtea jertfe.

Principiul naționalităților interesează cum ziceam mai sus, mai cu seamă pe Statele mici și eu cred că aplicațiunea sinceră și definitivă a acestor principii le interesează atât, încât aș merge până acolo să îndemn Statele mici să ia armele și să ajute pe aceia cari luptă pentru el, chiar dacă victoria nu le-ar aduce alt câștig decât dreptul de a trăi tot restul vieții lor în liniște.

Dar dacă starea de neutralitate absolută și definitivă a unui Stat mic care afară de liniște nu are nimic de dorit este explicabilă, o asemenea inacțiune din partea unui stat mic care are de împlinit un ideal național cum este România, ar fi o crimă.

De aceea cred că datoria țării mele este ca fără șovăire să dea tot sprijinul său acelor puteri cari nu luptă pentru satisfacerea unor ambițiuni bolnăvicioase, nici pentru zdrobirea celor mici, ci luptă pentru împlinirea unui ideal de liniște, de dreptate și de solidaritate.

Va trebui să facem jertfe mari, dar oricât de mari vor fi aceste jertfe ele ne vor fi cu prisos răsplătite.

Generațiunile viitoare de pretutindeni se vor gândi cu recunoștință și la micul popor latin de aci delagurile Dunării care a luptat pentru realizarea idealului de care vorbeam, iar noi vom vedea realizându-se cel mai scump vis al nostru: întregirea neamului.

Realizarea idealului nostru național va găsi cred sprijinul aproape unanim al statelor europene, fiindcă aceste state cunosc și apreciază valoarea poporului nostru.

În trecutul depărtat, veacuri de-a rândul am fost straje neadormită și am ținut piept hordelor barbare cari amenințau începuturile civilizațiunei apusene.

Am dovedit după aceia că suntem un popor muncitor, serios și cu astfel de însușiri, încât întreg trecutul nostru este cheazășie că vom fi pururea aci la gurile Dunării un element de ordine și de progres.

EM. DAN

CODUL COMERCIAL

Adnotat de d-nul Eftimie Antonescu

De curând a apărut de sub tipar, volumul III din cartea d-lui Eftimie Antonescu: «Codul Comercial».

Asupra acestei lucrări, am mai avut prilejul să ne ocupăm, cercetând coprinsul volumului II și între altele, demonstram greutatea conducerii ei, de un singur autor, când în mod obișnuit, în toate țările, mai mulți juriști întrunesc puterile lor, pentru a o duce la bun sfârșit.

Se pare că dificultatea unei asemenea lucrări «în mare» n'are darul de a învinge puterea de muncă a d-lui Antonescu, ci o atrage și mai mult, spre scopul pe care e aproape de a-l atinge: adnotarea întregului cod de comerț, cu doctrina și jurisprudența necesară pentru a pune în lumină, toate principiile lui.

Impresiunea aceasta este mai puternică încă, la citirea volumului al III-lea *Cambia* și *Cekul*.

Este un curs de drept cambial, în curent cu doctrina, și deci folositor acelor cari vor să-și fixeze principiile acestei materii; este un izvor de lămurire a istoricului cambiei, util acelor cari vor să cunoască obârșia, modificările și perfecționarea gradată a acestui instrument de credit; este o culegere conștiincioasă de jurisprudențe române și străine la îndemâna practicianului și de care acesta se folosește zilnic. Chestiunile curente de care un avocat are nevoie în tot momentul, sunt lămurite prin trimiteri la autori și trimeteri la jurisprudențe cari ușurează considerabil și îndrumază munca preparatorie a unei cauze.

Ceea ce face meritul acestei lucrări, este mai cu seamă grija autorului, de a extrage din doctrină, nu accea ce se referă la textul de lege, luat izolat în sine, ci în raport cu principiul dirigitor al materiei, cu ideia conducătoare, care odată bine înțeleasă, are ca consecință aplicațiunea la speță, fără șovăire. Astfel, în ce privește teoria generală a cambiei, d-nul Eftimie Antonescu, insistă, și cu drept cuvânt, asupra concepțiunei diverselor școli, precum școala germană cu teoriile lui Einert, cu teoria obligațiunilor abstracte, școala franceză cu teoria creanței preexistente, școala italiană, etc., pentru a ajunge la concepțiunea modernă a cambiei, ca cuprinzând o obligațiune formală, în ea și prin ea însăși, independent de orice contra-prestațiune.

Toate jurisprudențele aflătoare în volum ilustrează în urmă această idee, a cărei aplicațiune logică, sunt.

Procurarea aceasta, de a privi mișcarea jurisprudențială în legătură cu creațiunile doctrinale referitoare la interpretarea textului, o găsim și

în chestiunile de detaliu ale codului analizându-l mai departe.

Astfel pentru a lămuri efectele girului după scadență și a explica textul de lege respectiv, d-l Antonescu dezvoltă controversa din dreptul francez, din vechiul nostru cod și citează autorii cari în tăcerea legii considerau ca valabil un asemenea gir, întrucât faptul scadenței nu putea atinge obligațiunea cambială pentru a-i substitui o altă creanță (Lyon Cœn et Renault, Boistel, Massé, Alauzet, etc.) și după ce face și istoricul girului după scadență sub vechiul cod german, italian și elvețian, intră în analiza textului de lege în vigoare.

În locul unei înșirări de jurisprudențe cum se face de obicei, autorul pune în lumină desbaterile doctrinale care au dat naștere mai târziu mișcării jurisprudențiale.

După ce arată evoluția textului și diferitele teorii create în jurul lui, intră în discuțiunea redacțiunii actuale și a controverselor astăzi încă nerezolvate. Când este vorba de a lămuri dacă posesorul unei cambii transmise lui prin gir după scadență, mai are sau nu acțiunea cambială contra debitorilor, rezumând păreri pro și contra, le pune în concordanță cu hotărârile date în diferitele spețe și cari pot fi folosite în cazuri similare.

Astfel în sprijinul negativei, după trimiterea făcută la autori, părerea acestora este rezumată pentru ca acel care n'are posibilitatea sau timpul de a-i cerceta direct, să găsească un extras la îndemână, care să-i dea întregul lor temei juridic.

Citez pasagiul: «La scadență spun acești autori, cambia ca titlu de credit se stinge, devine inexistentă, așa că după scadență nu se mai pot servi de el noi creditorii sau noi debitorii ce ar interveni

Acela care girează o cambie după scadență, nu mai cedează o cambie propriu zisă, ci un simplu titlu de credit.

Legiuitorul mai susțin ei «cât timp a declarat cambia ca titlu executor, atâta timp ea este transmisibilă prin gir», cu alte cuvinte acțiunea cambială este consecința girului propriu.

Giratarul după scadență nu este decât un cessionar care lucrează în virtutea dreptului cedat pentru că îi lipsește titlul de transmitere al acțiunii cambiale executorii.

Urmează după aceasta jurisprudențele tribunalelor streine, a tribunalului comercial Ilfov, și a tribunalelor din provincie.

Pentru practician este un mijloc de susținere rapid și lesnicios, căci poate produce în fața instanței atât doctrina completă cât și jurisprudența cari pot forma o convingere judecătorească.

O imagine fidelă a modului de procedare a domnului E. Antonescu, ne dă mai puternic instituția avalului.

Articolul 296 Cod. comercial (Plata cambiei poate fi garantată prin aval) a dat loc la multe discuțiuni cu privire la natura acestei garanții. În adnotarea domnului Antonescu găsim principiul și controversele dezvoltate pe larg.

Ni se arată toate păreri date asupra instituției: a) Avalul considerat ca o fidejusiune cambială, adică fidejusiunea păstrând toate caracterele ei și efectele din Codul civil, cu adăugirea elementului solidarității față de posesorul cambiei; b) avalul privit de alți autori ca o instituțiune de sine stătătoare, dând naștere la o obligațiune autonomă și în sine; c) avalul privit ca o garanție obiectivă menită a asigura plata cambiei în deosebire de fidejusiunea obișnuită care este o garanție subiectivă dată spre a garanta persoana care trebuie să facă plata.

După această expunere principială, intră în discuțiunea întinderii și consecințelor garanției și aici doctrina își are rezervat iarăși un loc important. Acel care a garantat prin aval plata cambiei, poate beneficia de dispozițiunile articolului 1673 Codul civil? poate el să ceară dela debitorul insolubil o desdăunare înainte de a plăti? poate să-i aplice sequestru? În teoria acelor cari consideră avalul ca o obligațiune autonomă proprie, sunt expuse toate considerațiunile negativei: împrejurarea că dreptul de subrogare al datătorului de aval nu se poate exercita decât având posesia titlului cedează presupune plata lui; faptul că coobligatul solidar, nu se poate întoarce contra celorlalți coobligati solidari, decât dacă a fost supărat de creditorul comun, etc. (Vivante, tom. III, No. 1237). Opinia contrară pleacă dela ideea că avalul creiază două serii de raporturi, cu caracter diferit între persoanele cuprinse în cambie.

Raportul dintre emitent și datătorul de aval, nu poate fi decât o garanție personală având de obiect obligațiunea altuia și atunci pentru aceste raporturi în tăcerea codului comercial, devine aplicabil codul civil. Fidejusiunea cambială fiind o speță a genului, urmează să-i se aplice regulile obișnuite ale fidejusiunii, întrucât nu suntem opriti de nici o dispozițiune a codului de comerț. Această controversă este însoțită de trimeteri la jurisprudențele streine și române, pentru a se evidenția modul cum a fost înțeles și aplicat avalul. Am insistat puțin asupra chestiunii acesteia, pentru că mi s'a părut caracteristica întregului sistem al lucrării. Am ținut să-mi arăt părerea asupra volumului al III-lea pentru că în general la noi, unde se scrie foarte puțin drept, munca conștiin-

cioasă îndreptată în această direcție trece mai totdeauna nerelevată. Deși tribunalele sunt încărcate, deși conflictele sunt numeroase, se face multă practică a meseriei, dar sunt rari acei cari se gândesc să muncească pentru mersul înainte al științei dreptului.

Coduri adnotate se fac de obicei, prin simple culegeri de jurisprudențe. A privi o instituție de drept, prin toate unghiurile sale, a o lămurii prin lucrări preparatorii, istoricul său, doctrina sa, este un lux pe care și l pernut numai acei cari vor să lucreze întăriți de credința unei datorii superioare. Din acest punct de privire munca d-lui Antonescu merită toată atenția noastră și justifică răsplata pe care i-a acordat-o Academia premiind lucrarea.

Terminând această recenzi, imi vine în minte o doleanță a doctorilor în drept, cari reîntorși în țară, se plâng că n'au îndemnul muncii intelectuale, cum îl au în Paris, Berlin, unde știința dreptului în continuă frământare, le deschide orizonturi mai largi și îi stimulează la lucru.

În o asemenea situație cu atât mai importantă și mai demnă de relevat ne apare străduința acelora, cari muncesc singuri și cu încordare, să creieze un asemenea mediu și în țara noastră.

IOAN AL. VASILESCU

Doctor în drept din Paris
Avocat al Statului

București, 10 Decembrie 1914.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 27 Octombrie 1914

Președenția d-lui I. DUCA, Președinte

Arnold Weinrauch cu Leon Juster

Cambie. — Protest. — Validitatea lui — Condițiunea de a se arăta în act prezența sau absența la locul de instrumentare a persoanei contra căreia se face protestul. — (Art. 328 Cod comercial)

După art. 328 Cod. comercial actul de protest trebuie să cuprindă somațiunea adresată persoanei contra căreia se face protestul, de unde rezultă, ca o condițiune neapărată, că agentul instrumentator trebuie să constate și să consemne în act dacă persoana a fost găsită sau nu la locul indicat pentru plată spre a-i putea face zisa somațiune, lipsa unei atari formalități constituind un viciu esențial pentru validitatea protestului și atrăgând nulitatea lui.

Decizia 305/914. — Respins recursul făcut de Arnold Weinrauch, contra deciziei comerciale a Curței de apel Iași, s. II, No. 3/914, dată în proces cu Leon Juster.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier Al. G. Hina;

Pe d-l avocat Vasile Apoteker în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat P. Sion în combateri;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare:

«Greșit Onorata Curte a declarat nul actul de protest încheiat de Corpul Portăreilor Trib. Ilfov cu No. 8199/913, susținându-se că chiar dacă portărelul ar fi instrumentat la Banca Generală Română, totuși protestul e nul, căci portărelul nu constată că a cercetat dacă subscriitorul poliței era sau nu la Banca Generală Română cu banii ce datora. Am susținut că, în adevăr, portărelul a instrumentat la Banca Generală Română din București, locul de plată și am cerut în subsidiar a mă înscrie în fals contra afirmațiunei portărelului că a instrumentat la Banca Națională din București.

«Onorata Curte respinge ca inutilă inscripțiunea în fals, căci susține că chiar dacă instrumentarea s'ar fi făcut la Banca Generală Română protestul tot rămânea nul pentru că portărelul nu constată că a cercetat dacă subscriitorul poliței era sau nu la Banca Generală Română cu banii ce datora. Am arătat Onoratei Curți că portărelul a făcut bine somația de plată și dacă ar fi trebuit să facă cercetări pentru debitorul l. Faerstein, apoi portărelul le-a făcut.

«În această pricină decizia Onor. Curți este nemotivată, căci nu argumentează de unde se constată că portărelul nu a cercetat dacă subscriitorul poliței era sau nu la Banca Generală, cu atât mai mult, cu cât în actul de protest portărelul arată că emitentul l. Faerstein, nu are domiciliul în București și că aceasta a aflat-o dela Banca Generală Română, locul de plată.

«Dar, în principal am susținut și arătat că nici nu trebuia a se face investigațiuni pentru debitorul Faerstein, căci e vorba în speță de o poliță care trebuia să fie plătită la o bancă și deci portărelul avea a se interesa în principal dacă banca are sau nu acoperirea pentru această poliță».

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care se constată că recurentul Iosef Weinrauch, proprietarul firmei «Moses Weinrauch» chemând în judecată pe l. Faerstein, ca acceptant, pe L. Jaster ca girant și pe moștenitorii L. Popper tot ca giranți, dar scoși ulterior din proces, pentru plata unei cambii în valoare de 12000 de lei, Trib. de Iași, ca primă instanță, admitând acțiunea numai contra lui Faerstein, a scos din cauză pe L. Jaster contra căruia motivează instanța — posesorul cambiei n'a putut conserva acțiunea de regres, căci protestul era nul nefiind făcut la nici unul din locurile prescrise de art. 327 din codul comercial și în special la locul pentru plată indicat în cambie. Recurentul făcând apel, Curtea de Iași prin deciziunea atacată, respinge apelul, motivând că chiar de ar fi exact în fapt că portărelul a instrumentat la locul indicat în poliță pentru plată, încă actul de protest e nul, întru cât nu constată dacă subscriitorul poliței era prezent sau nu și în caz afirmativ, dacă i s'a făcut somațiunea de plată prevăzută de lege;

Considerând, că în adevăr, după dispozițiunile art. 328 din codul comercial actul de protest trebuia să cuprindă somațiunea adresată persoanei contra căreia se face protestul, ca o condițiune neapărată, agentul instrumentator urmează să constate și să consemne în actul său, dacă acea persoană a fost găsită sau nu la locul de plată spre a i se face zisa somațiune;

Că lipsa unei atare formalități constituind un viciu esențial pentru validitatea protestului investit de lege cu caracterul unui act autentic, atrage de drept nulitatea acestui act;

Că așa fiind, și întrucât în speță, Curtea de fond constată și motivează suficient că actul de protest nu cuprinde constatarea agentului că persoana căreia era ținut să se adreseze somațiunea a fost găsită sau nu la locul de plată unde a instrumentat, cu drept cuvânt a considerat ca nul protestul și a decis în consecință;

Că hotărîrea sa avînd a se menține pe acest unic considerent, chestiunea de a se ști dacă ilegal instanța de fond a respins ca inutilă cererea recurentului de a se înscrie în fals contra indicațiunii locului de instrumentare din actul de protest, rămîne fără interes a se mai discuta;

Că, așa fiind, motivul de casare e neîntemeiat și recursul urmează a se respinse;

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc

CURTEA DE APEL DIN IAȘI S. II

Audiența dela 24 Februarie 1914

Președenția d-lui EM CERNATESCU, consilier

Arnold Weinrauch proprietarul firmei „Moses Weinrauch” cu Leon Juster și I. Faerș ein

Deciziunea comercială No. 3

Cambie, Act de protest. — Caracterul solemn al acestui act. — Neatacarea lui decât prin înscriere în fals.

Actul de protest fiind un act autentic public care face deplină credință până la înscrierea în fals, rezultă că el nu poate fi doborît decât pe calea procedurii falsului, iar nu prin simplă cerere și admitere de rectificare ca în cazurile prevăzute de art. 292 proc. civ.;

Ne-constatarea în actul de protest dacă subscriitorul poliței a fost sau nu găsit la locul de plată, constituie un viciu esențial al actului care nu poate fi înlăturat prin nici o declarațiune, formalitate sau înscriere în fals.

S'a ascultat D-l avocat Vasile Apoteker din partea apelantului Arnold Weinrauch în dezvoltarea motivelor de apel, și D-l avocat Petre Sion, din partea intimatului Leon Juster în combateri;

Curtea deliberând,

Avînd în vedere apelul făcut de Arnold Weinrauch proprietarul firmei Moses Weinrauch S-sor, contra sentinței Trib. Iași S. III No. 257 din 27 Iunie 1913 al cărei dispozitiv este: „Scoate din cauză pe girantele Leon Juster. Obligă pe pârâtul Iancu Faerștein să plătească reclamantului Arnold Weinrauch proprietarul firmei Moses Weinrauch S-sori suma de 12.000 lei cu procente legale comerciale dela 8 Aprilie 1913, data scadenței cambiei, pînă la achitare plus 12 lei cheltuieli de judecată”;

Avînd în vedere că Leon Juster se opune la plata cambiei pe cuvîntul că reclamantul a pierdut dreptul de recurs contra sa, ca girant, pentru că protestul e nul nefiind încheiat conform legii comerciale, căci protestul s'a făcut la Banca Națională de pe str. Lipscani din București și nu la Banca Generală Română de pe aceiași stradă cum se prevede în poliță și în tot cazul portărelul nu constată că a cercetat dacă subscriitorul poliței era sau nu la Banca Generală Română ca banii ce datoră, iar apelantul întîmpină că mențiunea din protest că portărelul s'a transportat la Banca Națională este o eroare materială cum probează aceasta cu certificatul dat de același portărel, și că în subsidiar se declară în fals contra celor constatate în procesul-verbal că portărelul s'a transportat la Banca Națională;

Văzînd că actul de protest este un act autentic, pu-

blic care face deplină credință până la înscrierea în fals și numai prin procedura înscrierii în fals în cazurile admise de lege, cele constatate de ofițerul public competent pot fi doborâte și nu prin simplă cerere și admitere de rectificare ca în cazul prevăzut de art. 292 pr. civ.;

Văzînd că prin actul de protest, portărelul zice că a constatat la Bancă că emitentul poliței nu a acoperit suma din poliță pe când dînsul trebuia să cerceteze dacă subscriitorul poliței este la Bancă; că așa fiind, chiar dacă se admite ca dovedit faptul că portărelul a fost la Banca Generală Română totuși portărelul nu a constatat prezența sau lipsa subscriitorului poliței la locul de plată, la acea bancă. Că lipsa acestei constatări este esențială și nu poate fi înlocuită prin nici o altă declarațiune formalitate, sau prin înscrierea în fals cu atât mai mult că nici nu s'a cerut să dovedească prin proba înscrierii în fals că portărelul intenționat și cu rea credință nu a făcut o asemenea constatare; Că astfel fiind, cererea de înscriere în fals, se respinge ca inutilă, cum și apelul, întrucât sentința apelată, ale cărei motive de fapt și de drept Curtea și le însușește, este întemeiată;

Pentru aceste motive redactate de d-l Consilier Em. Cernătescu, Curtea, respinge, etc

(ss) Em. Cernătescu, D. Grigorovici, D. Volanschi.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI IAȘI SECȚIA III

Audiența dela 19, 22 și 27 Iunie 1913

Președenția d-lui H GRIGORIU, Jude de ședință

Sentința comercială No. 257

Arnold Weinrauch proprietarul firmei „M. Weinrauch S-ri” cu Leon Juster și Iancu Faerștein

Cambie. — Protest. — Locul unde el urmează a se face. — (Art 327 c. com)

Caracterul solemn al actului de protest. — Neatacarea lui decât prin înscrierea în fals

Conform art. 327 cod. comercial protestul trebuie să se facă la locul însemnat în cambie pentru acceptare sau pentru plată, la locuința sau domiciliul acceptantului sau al emitentului;

Prin urmare atunci când se constată prin act că instrumentarea s'a făcut de portărel în alt loc decât cel indicat, protestul e nul și privează pe posesorul cambiei de beneficiul acțiunii de recurs contra giranților, iar nulitatea protestului din cauza caracterului său de act autentic public, nu poate fi înlăturată prin rectificări sau reveniri ulterioare din partea portărelului, ci urmează a se combate numai prin înscrierea în fals.

S'a ascultat d-l avocat Vasile Apoteker din partea reclamantului Arnold Weinrauch în susținerea acțiunii și d-l avocat P. Sion din partea pârâtului Leon Juster în combateri, în lipsa celui-lalt pârât Iancu Faerștein;

Tribunalul, deliberând

Avînd în vedere acțiunea cambială intentată de Arnold Weinrauch proprietarul firmei Moses Weinrauch S-ri în contra D-lor Iancu Faerștein emitent și Leon Juster în calitate de girant;

Avînd în vedere incidentul de nulitatea protestului cambiei reclamată propus din partea girantului Leon Juster precum și opunerile reclamantului;

Văzînd că conform art 327 cod. comercial protestul trebuie să se facă la locul însemnat în cambie pentru acceptare sau pentru plată, la locuința sau domiciliul acceptantului sau al emitentului;

Văzând că, în specie, atât emitentul cât și acceptantul își au domiciliul și locuința în Iași, iar locul de plată în schimb este însemnat la Banca Generală Română din București;

Văzând că prin protestul de neplata cambiei reclamată sub No. 8198 din 9 Aprilie 1913, se arată că portărelul care a instrumentat actul s'a transportat la Banca Națională din București unde a făcut investigațiunile cerute de lege, și deci protestul în specie nefiind făcut la nici unul din locurile prevăzute de art. 347 codul comercial este nul și în consecință față cu dispozițiunile art. 350 codul comercial posesorul cambiei a pierdut acțiunea în recurs contra girantului Leon Juster, care urmează a fi scos din cauză;

Considerând că deși reclamantul cu certificatul No. 532 din 29 Mai 1913, emanat de la corpul portăreilor Tribunalului Ilfov, voește a stabili că din eroare în actul de protest No. 8198/913 s'a scris că portărelul s'a transportat la Banca Națională, în loc de Banca Generală, unde se susține că s'ar fi transportat de fapt, totuși acest certificat nu poate să schimbe întru nimic conținutul protestului care având caracterul unui act autentic, de îndată ce a fost investit cu toate formele

legale și transmis în mână părților, el face deplină dovadă despre cele ce constată și ofițerul care l-a dresat din momentul esirei din mâinile sale, nu-i mai poate face vre-o modificare sub nici o formă în contra sau, peste ceia ce este cuprins în act și nici despre ceia ce s'ar pretinde că s'ar fi făcut înainte sau în timpul efectuării lui; asemenea acte autentice neputând fi doborâte decât numai prin înscriere în fals;

În ce privește pe emitentul Iancu Feerștein:

Văzând că reclamantul prezintă cambia datată 3 Ianuarie 1913 pe suma de 12000 lei semnată de pârâtul I. Feerștein cu scadența la 8 Aprilie 1913, cambie care constată legătura de drept dintre părți precum și datorita sumei reclamată;

Văzând că pentru astăzi procedura fiind îndeplinită, pârâtul a avut cunoștință de termen și totuși nu se prezintă la judecată pentru a opune ceva acțiunii de față sau cambiei prezentată așa că reclamațiunea fiind dovedită câtă a fi admisă;

Pentru aceste motive, Tribunalul scoate pe girantele Leon Juster din cauză și obligă pe pârâtul Iancu Feerștein, etc.

(ss) H. Grigoriu D. G. Lupu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI ÎN ALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurentul G. P. prin d-l avocat Em. Antonescu.

Intimata I. B. prin d-l avocat A. Ilicu.

Daune. — Raporturi intime între un bărbat și o femeie. — Survenire de copii. — Prejudiciu suferit de femeie din culpa bărbatului. — Repararea aceluia prejudiciu.

Când din faptele, astfel cum sunt constatate de instanța de fond rezultă că o femeie a suferit un prejudiciu din raporturile intime ce a avut cu un bărbat, rămânând cu un copil și îngreunându-i-se astfel condițiile traiului, din însăși aceste constatări reiese atât culpa bărbatului cât și prejudiciul suferit de femeie, elementele esențiale ale cuasidelictului prevăzut de art. 998 c. civ. sunt îndeplinite.

Prin urmare, săvârșește un exces de putere instanța de fond prin aceea că a calificat greșit în raport cu legea faptul ce ea a constatat, și a refuzat să facă aplicarea art. 998 c. civ. care se impune față de constatarea ce făcuse. (Cas. s. I, decizia No. 350 din 13 Iunie 1914, prin care se casează decizia C. ap. Buc. No. 152/913).

CASATIE S. II

Recurentul C-tin Niculescu prin d-l avocat D. N. Comșa.

Intimatul Ilie Ion Ilie prin d-l avocat E. Paximadi.

Hotărnicie. — Pretențiuni contra unui vecin. — Necesitatea intentării unei acțiuni în revendicare. — Art. 19 Regulam. hotărnicilor.

Art. 19 din regulamentul pentru facerea și executarea hotărnicilor prescrie că proprietarul care își hotărniceste moșia, dacă are pretențiuni contra vre-unuia din vecini că i-a căleat hotarul ori i-a împresurat pământul, este dator să intenteze contra lui acțiune în revendicare; iar alimatul următor adaugă că numai printr-o asemenea acțiune se socotește procesul intentat și se întrerup prescripțiunile pentru călcări de pământ.

De aci rezultă că acțiunea în hotărnicie nu implică

în sine și acțiunea în revendicare, de oare ce legea cere în mod formal intentarea acestei din urmă acțiuni, pentru ca să se poată întrerupe cursul prescripțiunii.

Când, dar, hotărnicul constată că există vre-o călcare din partea unui vecin, proprietarul atunci ori voește să își reia pământul uzurpat și în acest caz trebuie să intenteze contra vecinului acțiune în revendicare, căci numai astfel acel vecin poate să fie lipsit de foloasele posesiunii, ori din contră proprietarul nu voește să revendice și se mărginește să susțină numai acțiunea în hotărnicie, și în acest caz este învederat că cu toată confirmarea hotărniciei, vecinul continuă a poseda în mod util, și prescripțiunea continuă a curge în favoarea sa, iar proprietarul este presupus că pentru moment nu voește să aducă în discuțiune dreptul de proprietate asupra terenului ce i s'a uzurpat, mulțumindu-se cu posesiunea actuală, rămânând ca hotarul prevăzut în hotărnicie să fie aplicat pe pământ după ce mai întâi se va judeca pe cale de revendicare cui aparține terenul litigios. (Cas. II, decizia civilă No. 164 din 26 Septembrie 1914 prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei C. Apel Buc. s. II No. 35/914).

CASATIE S. III

Recurentul Ministerul de finanțe prin d-l avocat C. Marinescu.

Intimata Firma Clayton & Shulleworth & Co Ltd prin d-l avocat C. Hagi Tudorache.

Taxe de înregistrare. — Dare în plată. — Dacă poate fi privită ca o vânzare. — Art. 23 al. 5 și 47 al. 3 l. timbrului.

Din punctul de vedere al taxelor de înregistrare, darea în plată a unor obiecte mobile, când pentru aceasta s'a dresat un act notariat, fiind o vânzare care nu are nicio deosebire de celelalte vânzări și care întrunește toate elementele vânzării, face exigibile drepturile fiscalului pentru transmiterea lucrului dat. (Cas. III, decizia No. 270, din 7 Octombrie 1914, prin care s'a casat sentința Trib. Ilfov s. III, No. 139/912).